

Ādažu novada Lilastes ciema attīstības plāns līdz 2027.gadam un ilgtermiņa ieceres

02.02.2026.

Kopsavilkums

Dokuments “Ādažu novada Lilastes ciema attīstības plāns līdz 2027. gadam un ilgtermiņa ieceres” ir stratēģisks dokuments, kas detalizētāk definē Lilastes ciema attīstības virzienus un pasākumus, kas veicami gan vidējā, gan ilgtermiņa perspektīvā. Ciema attīstības plānā paredzētie pasākumi tiks īstenoti, balstoties uz sadarbību starp dažādām iesaistītajām pusēm: ciema kopienu, pašvaldību un citām atbildīgajām iestādēm. Plānu paredzēts ieviest, ievērojot pieejamos finanšu un cilvēkresursus. Pasākumu īstenošana notiks, izmantojot dažādus finansēšanas avotus, tostarp pašvaldības un citu iestāžu budžeta līdzekļus, Eiropas Savienības fondus un privātās investīcijas.

Ciema attīstības plāna izstrāde tika veikta periodā no 2024. gada maija līdz 2025. gada novembrim. Ciema attīstības plāna izstrādi iniciēja Ādažu novada pašvaldības Attīstības un projektu nodaļa, tomēr, uzsākot ciema attīstības plānu izstrādi, šajā procesā tika aicināti iesaistīties vietējie iedzīvotāji, sniedzot savu viedokli gan par esošo situāciju, gan par vēlamajām izmaiņām savā ciemā.

Lilastes ciema **attīstības plāna mērķis** ir nodrošināt līdzsvarotu un drošu ciema attīstību, kas veicina vietējo iedzīvotāju labklājību, uzlabo infrastruktūru un sabiedriskos pakalpojumus un saglabā dabas un kultūrvēsturisko mantojumu nākamajām paaudzēm.

Attīstības plāna uzdevumi:

- Apkopot analīzes rezultātus par ciema telpisko izvietojumu, iedzīvotāju demogrāfiju, infrastruktūru, ekonomikas stāvokli un vides aspektiem
- Izveidot ilgtermiņa vīziju, kas atspoguļo ciema kopienas vēlmes un potenciālu
- Formulēt ciema galvenās prioritātes un stratēģiskos mērķus
- Izveidot konkrētu rīcības plānu ar skaidri definētiem projektiem, termiņiem, atbildīgajām personām un finansējuma avotiem
- Noteikt veidu, kā regulāri uzraudzīt plāna īstenošanas gaitu un izvērtēt rezultātus.

Lilastes ciema ilgtermiņa vīzija: Lilastes ciems ir platības ziņā Ādažu novada mazākais ciems, tomēr tā ir vieta, kur neskarta daba un sakopta vide iet roku rokā ar dzīves kvalitātes uzlabošanu. Meži, jūras tuvums un klusums rada harmonisku vidi, kurā aug mūsu lielākā vērtība – bērni, nodrošinot viņiem drošu un labai draudzīgu nākotni.

Lilastes ciema galvenās prioritātes:

1. Drošas un ērtas infrastruktūras attīstība
2. Sabiedrisko un kultūras aktivitāšu veicināšana
3. Vides sakārtošana un ilgtspējīga attīstība
4. Iedzīvotāju un pašvaldības sadarbības stiprināšana

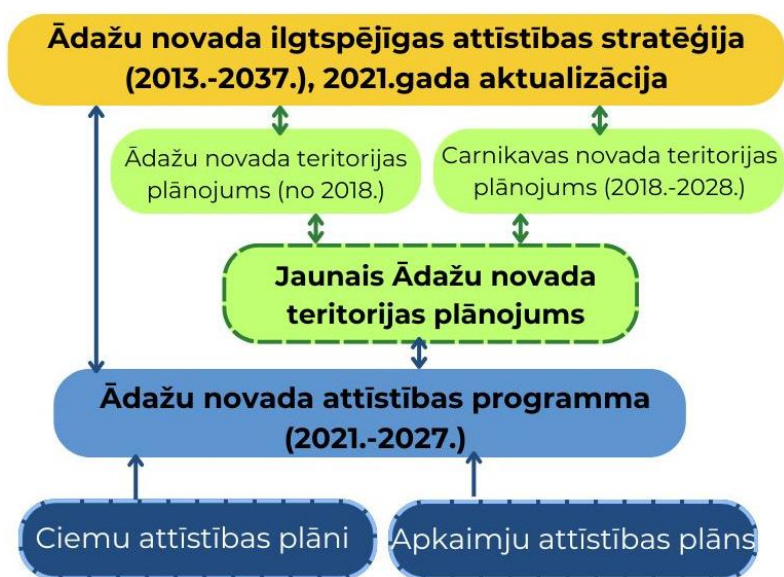
Saturs

Kopsavilkums	1
Ievads 3	
1 Lilastes ciema esošās situācijas raksturojums	5
1.1 Telpiskais novietojums	5
1.2 Kultūrvēsturiskais apraksts.....	6
1.3 Iedzīvotāji	8
1.4 Infrastruktūra	9
1.5 Vide	11
1.6 Ciema robežas atbilstoši jaunajam Teritorijas plānojumam.....	12
1.7 Civilā aizsardzība	13
2 Ciema SVID	15
3 Ciema attīstības vīzija un prioritātes	18
3.1 Ilgtermiņa vīzija par ciema nākotni	18
3.2 Galvenās prioritātes un stratēģiskie mērķi.....	18
4 Rīcības plāns.....	20
4.1 Ciemā plānotie pasākumi, to īstenošanas termiņi un īstenotājs	20
5 Uzraudzības un novērtēšanas sistēma	23
Pielikumi.....	24

Ievads

Ādažu novadam ir izstrādāti vairāki plānošanas dokumenti (stratēģija, attīstības programma, teritorijas plānojums), kuros noteikts – kā attīstīt novada teritoriju, lai uzlabotu iedzīvotāju dzīvi, sakārtotu ceļus un citu infrastruktūru, attīstītu sabiedriskos pakalpojumus, vienlaikus rūpējoties par dabas un kultūras vērtībām. Tie kalpo kā stratēģisks ietvars pašvaldības lēmumu pieņemšanai un vietējās kopienas attīstības koordinēšanai.

Ciema attīstības plāns, kaut arī nav minēts normatīvajos aktos, ir daļa no plašākās teritoriālās plānošanas sistēmas, un ir **saistīts ar Ādažu novada plānošanas dokumentiem, detalizējot konkrētās teritorijas attīstību**. Dokuments “Ādažu novada Lilastes ciema attīstības plāns līdz 2027. gadam un ilgtermiņa ieceres” ir stratēģisks dokuments, kas detalizētāk definē Lilastes ciema attīstības virzienus un pasākumus, kas veicami gan vidējā, gan ilgtermiņa perspektīvā. Šī dokumenta saturs ir saistīts ar pašvaldības kopējo plānošanas ietvaru: Lilastes ciema attīstības plāns kalpos kā papildinošs instruments pašvaldības attīstības plānošanā, sniedzot detalizētāku informāciju par konkrētā ciema specifiskajām vajadzībām un attīstības prioritātēm pašvaldības attīstības programmai.

1 attēls *Ciemu attīstības plāna vieta pašvaldības plānošanas dokumentu hierarhijā*

Ciema attīstības plānā paredzētie pasākumi tiks īstenoti, balstoties uz sadarbību starp dažādām iesaistītajām pusēm: ciema kopienu, pašvaldību un citām atbildīgajām iestādēm. Plānu paredzēts ieviest, ievērojot pieejamos finanšu un cilvēkresursus. Pasākumu īstenošana notiks, izmantojot dažādus finansēšanas avotus, tostarp pašvaldības un citu iestāžu budžeta līdzekļus, Eiropas Savienības fondus un privātās investīcijas. Īstenošanas process tiks regulāri izvērtēts un pielāgots, lai nodrošinātu efektivitāti un atbilstību reālajai situācijai ciemā.

Lilastes ciema attīstības plāna **mērķis** ir nodrošināt līdzsvarotu ciema attīstību, kas veicina vietējo iedzīvotāju labklājību, uzlabo infrastruktūru un sabiedriskos pakalpojumus un saglabā dabas un kultūrvēsturisko mantojumu nākamajām paaudzēm.

Attīstības plāna **uzdevumi**:

- Apkopot analīzes rezultātus par ciema telpisko izvietojumu, iedzīvotāju demogrāfiju, infrastruktūru, ekonomikas stāvokli un vides aspektiem
- Izveidot ilgtermiņa vīziju, kas atspoguļo ciema kopienas vēlmes un potenciālu
- Formulēt ciema galvenās prioritātes un stratēģiskos mērķus
- Izveidot konkrētu rīcības plānu ar skaidri definētiem projektiem, termiņiem, atbildīgajām personām un finansējuma avotiem
- Noteikt veidu, kā regulāri uzraudzīt plāna īstenošanas gaitu un izvērtēt rezultātus

Ciema attīstības plāna izstrāde tika veikta periodā no 2024. gada maija līdz 2025. gada novembrim. Ciema attīstības plāna izstrādi iniciēja Ādažu novada pašvaldības Attīstības un projektu nodaļa, tomēr, uzsākot ciema attīstības plānu izstrādi, šajā procesā tika aicināti iesaistīties vietējie iedzīvotāji, sniedzot savu viedokli gan par esošo situāciju, gan par vēlamajām izmaiņām savā ciemā. Iedzīvotāji vislabāk pārzina savas ikdienas vajadzības, problēmas un vēlmes, tāpēc Lilastes iedzīvotāju līdzdalība plāna izstrādē bija ļoti svarīga. Lai aktivizētu iedzīvotājus, tika organizētas 2 tikšanās (31.07.2024., 18.09.2025.) un iedzīvotāju aptauja (10.05.2024.-30.11.2024.), kuras mērķis bija noskaidrot Ādažu novada iedzīvotāju viedokli par situāciju savā ciemā un vēlamajām tā izmaiņām līdz 2027.gadam. No Lilastes ciema aptaujā piedalījās 11 respondenti.

2 attēls *Lilastes ciema iedzīvotāju tikšanās 31.07.2024.*

3 attēls *Lilastes ciema iedzīvotāju tikšanās 18.09.2025.*

Par līdzdalības iespējām sabiedrība tika informēta pašvaldības tīmekļa vietnē, pašvaldības un vietējās kopienas sociālajos tīklos, informatīvajos laikrakstos, kā arī aicinot iedzīvotājus personiski. Ciema attīstības plānu izstrādes jaunumiem pašvaldības mājas lapā izveidota atsevišķa sadaļa.

Lilastes ciema attīstības plānu izstrādāja Ādažu novada pašvaldības Attīstības un projektu nodaļas vadītāja Inga Pērkone sadarbībā ar ciema iedzīvotājiem.

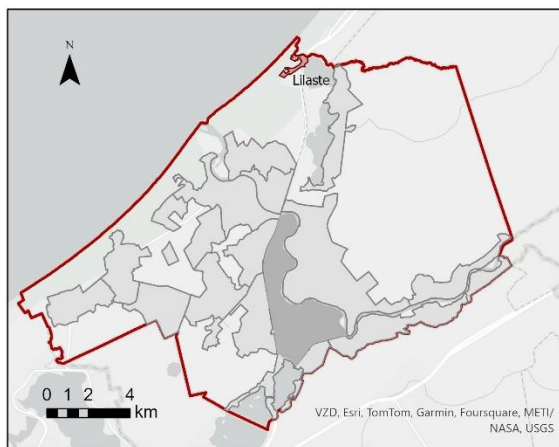
1 Lilastes ciema esošās situācijas raksturojums

1.1 Telpiskais novietojums

Lilastes ciems atrodas Ādažu novada Ziemeļu pusē, aptuveni 15 km attālumā no Ādažu pilsētas centra (skat. 4. attēlu).

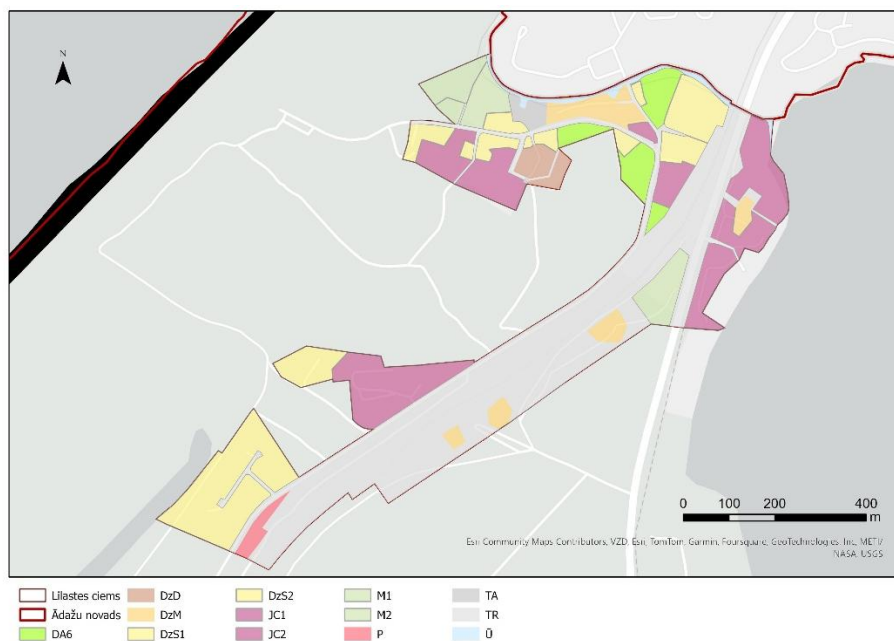
Lilastes ciema teritorija ir 0,45 km² liela un platības ziņā tas ir pats mazākais Ādažu novada ciems.

Lilastes ciemam centrs veidojas daudzdzīvokļu māju tuvumā.

4 attēls Lilastes ciems Ādažu novadā

Atbilstoši Carnikavas novada teritorijas plānojumā (2018.-2028.) noteiktajam funkcionālajam zonējumam, Lilastes ciems izceļas ar plašām mežu teritorijām (M1, M2), kas veido tā dabas bagātību un ainavisko vērtību. Transporta infrastruktūras (TR) teritorijas lielais apjoms saistīts ar elektrificētās dzelzceļa līnijas “Rīga – Skulte” un valsts galvenā autoceļa A1 (Rīga (Baltezers)– Igaunijas robeža (Ainaži)) koridoriem un piekļuves iespējām, kamēr savrupmāju apbūves (DzS1, DzS2) un mazstāvu dzīvojamās (DzM) apbūves zonas nodrošina zema blīvuma dzīvesvietas. Daudzstāvu apbūve (DzD) un publiskās apbūves (P) teritorijas ir nelielas, akcentējot ciema orientāciju uz privātu un ģimenēm piemērotu dzīves vidi. Daba un apstādījumi (DA6), kā arī ūdeņi (Ū) papildina ciema ainavisko un rekreācijas vērtību. Skat. 5.attēlu.

5 attēls Lilastes ciema funkcionālais zonējums

1.2 Kultūrvēsturiskais apraksts¹

Lilaste ir viens no ainaviskākajiem Ādažu novada piekrastes ciemiem, kura vēsturi noteikusi dabas vide – jūra, ezers, kāpas un priežu meži. Ciemu izsenis raksturojušas gan atpūtas tradīcijas, gan stratēģiski nozīmīgas transporta un militāras norises.² Ciemam pretī, pāri Lilastes upei, atrodas tāda paša nosaukuma Saulkrastu novada Saulkrastu pagasta ciems.

Lilastes nosaukums ir somugru izcelsmes. Tas cēlies no lībiešu *līlud* – ‘niedres’, un igauņu *aste* – ‘vieta’. Šādas nozīmes savienojums *Lil* + *aste* burtiski apzīmē “niedru vietu” un precīzi raksturo ainavu pie Lilastes ezera un upes, kuras krastus klāja blīvas niedrāju joslas. Nosaukuma izcelsme apliecina seno lībiešu klātbūtni un tradīcijas šajā piejūras teritorijā.³

Lilastes attīstībā liela nozīme bija dzelzceļa līnijai Rīga–Rūjiena, īpaši tai laikā, kad starpkaru periodā Latvijā veidojās jaunas kūrorta un vasarnīcu zonas. 1938. gada 25. augustā tika atklāta Lilastes dzelzceļa stacijas ēka, kas kļuva par vienu no modernākajām tā laika pieturvietām. Stacijas ēka, projektēta arhitekta Leona Ozoliņa vadībā, bija divstāvu mūrēta būve ar plašām uzgaidāmajām telpām un tehniskām palīgtelpām, kā arī dzīvokļiem stacijas darbiniekiem. Tās būvniecības izmaksas sasniedza ap 78 000 latu, un tā tika slavēta par ērtībām gan pasažieriem, gan dzelzceļa darbiniekiem. Šī infrastruktūra veicināja atpūtnieku pieplūdumu Lilastē un sekmēja jaunas vasarnīcu zonas izveidi.⁴

Starpkaru periodā Lilaste tika veidota kā jaunā kūrorta teritorija ar īpaši labvēlīgu mikroklimatu: priežu mežu dziednieciskās īpašības papildināja jonizētais jūras gaiss, kas uzskatīts par īpaši veselīgu. Fotografijās un laikrakstos saglabātas liecības par ģimeņu un atpūtnieku uzturēšanos Lilastes pludmalē un kāpās. Ciemata tuvumā atradās arī Garezera vasarnīcu apbūvei plānotā teritorija – gar šaurajiem ezeriņiem starp Lilastes upi un Gauju bija plānoti 146 vasarnīcu gabali, un 1936. gadā tika izveidota pietura “Garezers”. Plāns kara un okupācijas dēļ netika īstenots, taču tas rāda, cik strauji pieauga interese par atpūtas iespējām šajā piekrastē.⁵

Sākoties padomju okupācijai, Lilastes attīstība kā kūrorta videi tika strauji apstākusi. Priežu meži un kāpas, kur bija paredzēts izbūvēt vasarnīcu kvartālus un atpūtas infrastruktūru, tika pārveidoti militārām vajadzībām. Lilastes kāpās tika izveidots padomju armijas tanku treniņu vieta, kas būtiski mainīja apkārtni un apturēja iepriekš iecerēto civilās atpūtas teritorijas attīstību. Daļa teritoriju tika slēgta un izmantota

¹ Pētersone, Elita. *Ādaži. Pagātnes dialogs ar tagadni*. Ādaži: Ādažu novada dome, 2019. 264 lpp.

² Pētersone, Elita. *Ādaži. Pagātnes dialogs ar tagadni*. Ādaži: Ādažu novada dome, 2019. 264 lpp.

³ Pētersone, Elita. *Ādaži. Pagātnes dialogs ar tagadni*. Ādaži: Ādažu novada dome, 2019. 264 lpp.

⁴ Pētersone, Elita. *Ādaži. Pagātnes dialogs ar tagadni*. Ādaži: Ādažu novada dome, 2019. 264 lpp.

⁵ Pētersone, Elita. *Ādaži. Pagātnes dialogs ar tagadni*. Ādaži: Ādažu novada dome, 2019. 264 lpp.

militārām vajadzībām vairākus gadu desmitus.⁶ Ciemā padomju okupācijas laikā līdz 1994. gadam darbojās Padomju armijas Baltijas Kara apgabala militārā asfaltbetona rūpnīca Nr. 7. Lielāka militārā aktivitāte norisinājās Saulkrastu puses ciema daļā, kurā no 1946. līdz 1993. gadam atradās Padomju armijas Pretgaisa karaspēku daļas mācību bāze (saistīta ar bāzi Mežgarciemā), tanku remonta rūpnīcas poligons, Kara flotes un Rīgas Augstākās politiskā karaskolas vajadzībām celtās ēkas un infrastruktūra.⁷ Ziemeļu ielā (aptuveni pretī adresei Ziemeļu iela 10) ceļa malā atrodas piemiņas vieta, kur 1993. gada 1. aprīlī, pildot dienesta pienākumus, gājis bojā Latvijas NBS Sužu Izlūkdesanta bataljona kareivis Valērijs Arsenuks.

Lilastes apkārtni raksturo vairāki hidrogrāfiski objekti ar senām lībiešu saknēm. Lilastes ezers un upe ir tieši saistīti ar senajiem vietvārdiem, kas joprojām saglabā vēsturisko slāni – tas ir rets gadījums Latvijas piekrastes ciemos, kur dabas vārdi saglabājušies nemainīgi kopš pirmavotiem. Turklāt Lilastes ezers bija daļa no plašas piekrastes ūdeņu sistēmas, kas savulaik nodrošināja zveju, pārvietošanos un piekrastes apdzīvotību.⁸ Pēc tam, kad pirms 20. gadsimta vairāk ciemu sāka apdraudēt jūras pūstās, 20 metru augstās Lilastes kāpas virzība (nostāsti vēstī, ka zem kāpas palikuši ne tikai lauki un meži, bet pat vecais, no 17. gadsimta beigām pastāvējušais ciema krogs), Lilaste bija viena no vietām, kurā starpkaru Latvijā ar valsts palīdzību tika veikta kāpu apmežošana ar mērķi apturēt to virzību dziļāk iekšzemē.^{9,10}

20. gadsimta sākumā Lilastes apkārtne dzīve lielā mērā ritēja ap zveju, mežsaimniecību un sezonālu atpūtnieku pieplūdumu. Vēlāk, padomju gados, šīs norises izzuda militārās zonas dēļ, bet pēc neatkarības atgūšanas teritorija pakāpeniski atguva pieejamību un rekreācijas nozīmi. Mūsdienās Lilaste ir populāra piekrastes atpūtas vieta, kur saglabājusies dabas vērtība – priežu meži, kāpas, jūra un aizsargājamas teritorijas – turpina veidot ciema identitāti. Lai gan padomju militārā darbība mainīja vēsturisko attīstības trajektoriju, Lilaste atgūst un attīsta savu sākotnēji iecerēto funkciju kā rekreācijas un atpūtas vide.

Lai gan Lilaste nav saglabājusi daudz vēsturisku būvju, ciema kultūrvēsturisko ainavu veido:

- Lilastes ezers un upe – senākie hidronīmi ar lībiešu saknēm un ainavisks dabas mantojums.

⁶ Pētersone, Elita. *Ādaži. Pagātnes dialogs ar tagadni*. Ādaži: Ādažu novada dome, 2019. 264 lpp.

⁷ Upmalis, Ilgonis. ["Rīgas raj., Carnikavas pag., Lilaste - BIJUŠO PSRS \(KF\) BRUNOTO SPĒKU KARASPĒKA DAĻU DISLOKĀCIJAS VIETU APSEKOŠANAS RAKSTUROJUMA KARTĪTE"](#). Digitālā kartotēka par PSRS (KF) karaspēka nodarījumiem zaudējumiem Latvijas videi un tautsaimniecībai: 262. lpp. 2014. g.

⁸ Pētersone, Elita. *Ādaži. Pagātnes dialogs ar tagadni*. Ādaži: Ādažu novada dome, 2019. 264 lpp.

⁹ [Dodies izzinot pārgājienā pa mežainajām piejūras kāpām Lilastē. Latvijas Vēstneša portāls LV.lv. 2022. g. 11. jūlijā.](#)

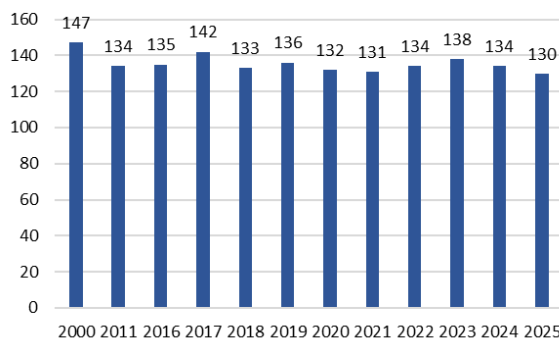
¹⁰ [Grīviņš, Valters. Lilastes kroga vieta. Historia.lv. 2024. g. 13. augustā.](#)

- Vēsturiskās Lilastes dzelzceļa stacijas ēkas vieta – pati stacija laika gaitā pārbūvēta un daļēji zaudējusi sākotnējo izskatu, tomēr tās izveide 1938. gadā iezīmē nozīmīgu posmu ciema attīstībā.
- Kūrorta tradīciju liecības – fotogrāfijas un vēsturiskas publikācijas par 20.–30. gadu atpūtnieku dzīvi Lilastē, kas šodien glabājas muzejos un arhīvos.

1.3 Iedzīvotāji

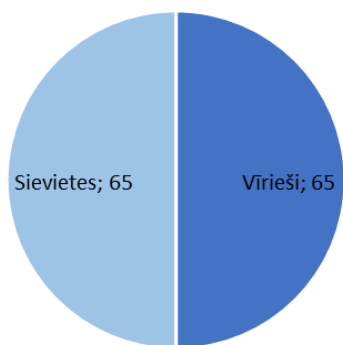
Lilastes ciemā 01.01.2025. dzīvoja 130 iedzīvotāji, kas ir 0,56% no Ādažu novada iedzīvotāju kopskaita.

Iedzīvotāju skaita ziņā Lilaste ir 9. mazākais Ādažu novada ciems. Savukārt skatoties no teritorijas apdzīvojuma viedokļa, tas ir 8. lielākais ciems novadā (290 cilv./km²). Laika posmā no 2020. līdz 2025. gadam iedzīvotāju skaits katru gadu ir vidēji saglabājies vienādā līmenī (skat. 6. attēlu).

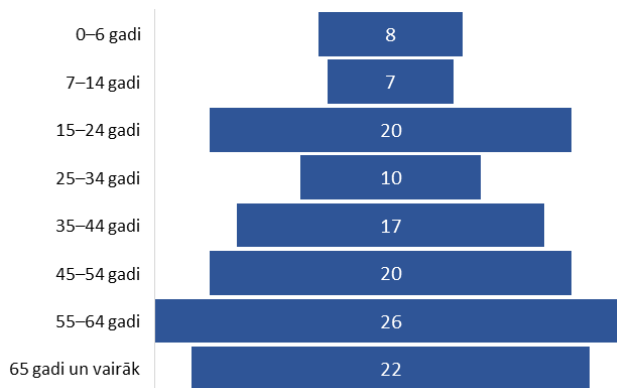

6 attēls Iedzīvotāju skaita izmaiņas Lilastes ciemā 2000.-2025., uz gada sākumu (Info: CSP)

Pēc dzimuma vīriešu Lilastes ciemā ir nedaudz vairāk nekā sievietes (skat. 7. attēlu). 11% no Lilastes iedzīvotājiem ir vecumā līdz 14 gadiem, savukārt 17% - 65 un vairāk gadu vecumā (skat. 8. attēlu).

7 attēls Iedzīvotāju skaits Lilastes ciemā pēc dzimuma, 01.01.2025. (Info: CSP)

8 attēls Iedzīvotāju skaits Lilastes ciemā vecuma grupās, 01.01.2025. (Info: CSP)

1.4 Infrastruktūra

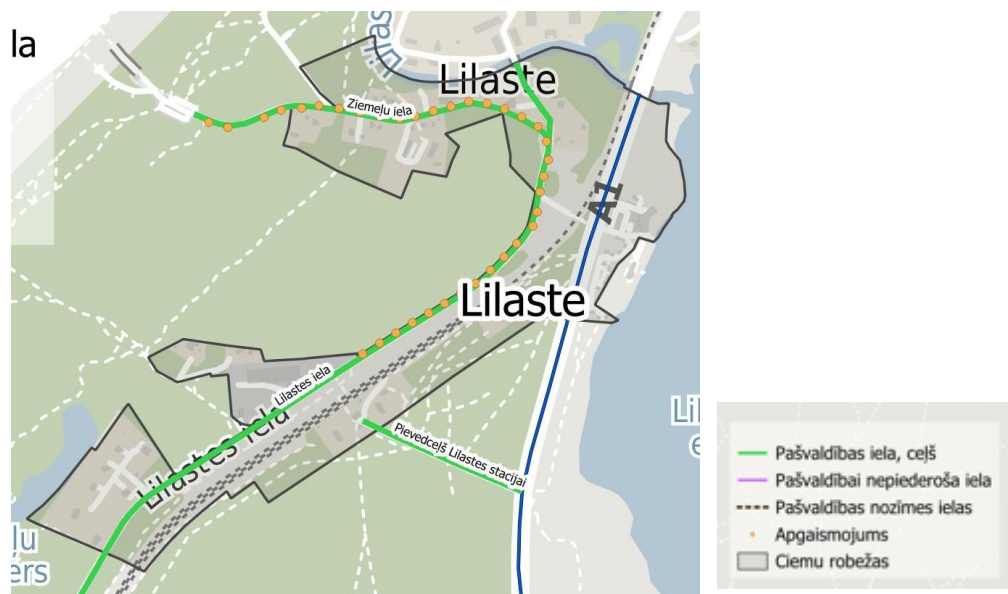
9 attēls Lilastes ciema transporta infrastruktūra

Ceļa infrastruktūra

Lilastes ciemam piekļaujas valsts nozīmes autoceļš A1 (Rīga – Igaunijas robeža), tomēr šobrīd nav atrisināti piekļuves jautājumi, kas apgrūtina un padara nedrošu izbraukšanu uz A1.

Ielu apgaismojums

Lilastes ciemā ir divas apgaismotas ielas ar kopējo garumu 2,65 km, nodrošinot pietiekamu apgaismojumu ciema galvenajās teritorijās.

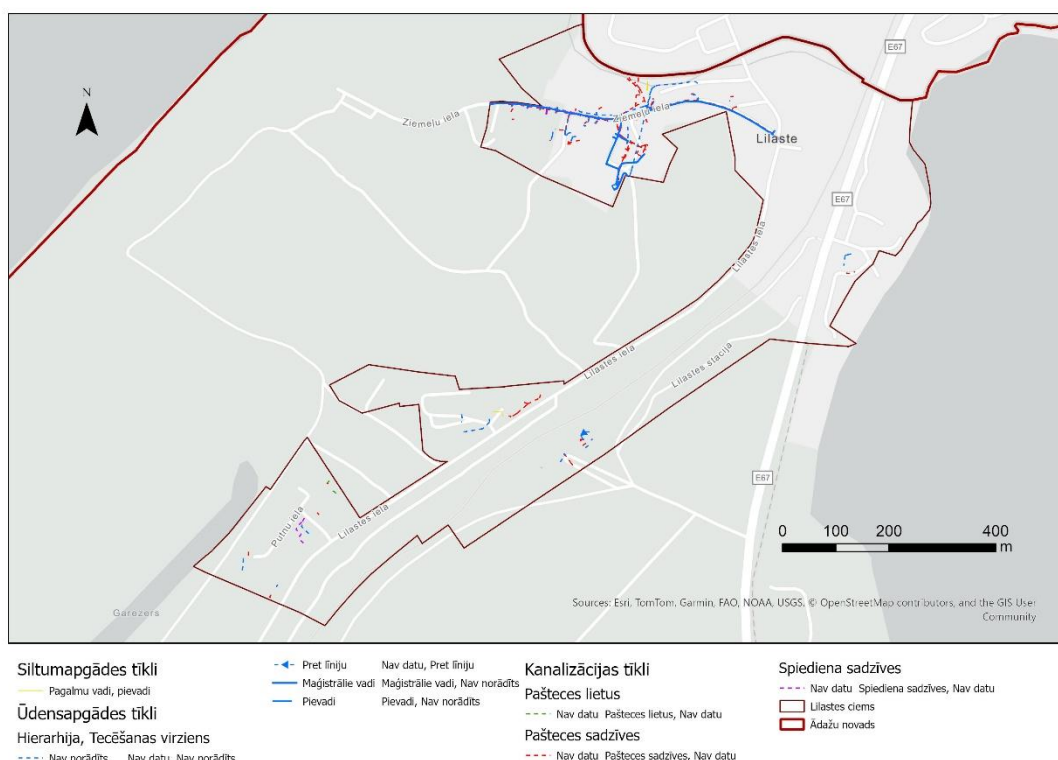
10 attēls Apgaismotās ielas Lilastes ciema teritorijā

Velo un gājēju infrastruktūra

Lilastes ciemam šķērso starptautiskie velo maršruti “EuroVelo 10” un “EuroVelo 13”, kā arī vairākas kājāmgājēju takas, tostarp “Jūrtaka” un “1836”. Ziemeļu ielas galā atrodas asfaltēts stāvlaukums, kas tiek izmantots vasaras sezonā par maksu. Tomēr būtiskus ierobežojumus rada Lilastes upes šķērsošana un ierobežotā piekļuve Lilastes ezeram, kas apgrūtina gan velobraucējiem, gan gājējiem pārvietošanos.

Sabiedriskā transporta infrastruktūra

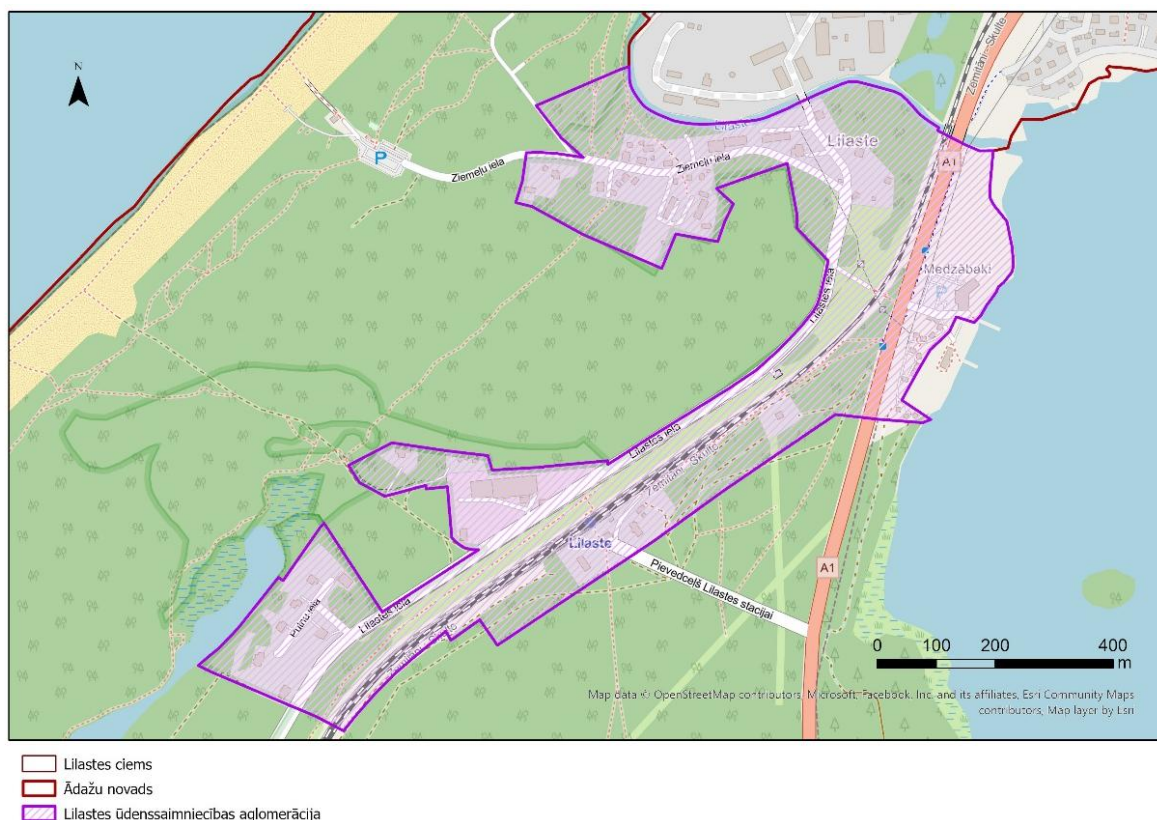
Lilastes ciemā šķērso dzelzceļa līnija “Rīga – Skulte”, un ir dzelzceļa stacija Lilaste. Ciemā ir pieejami sabiedriskā transporta pakalpojumi ar divām autobusa pieturām.

11 attēls Lilastes ciema tehniskā infrastruktūra

Ūdensapgāde un kanalizācija

Lilastē ir izbūvēti ūdensvada tīkli ar kopējo garumu 1,3 km, un ūdens tiek piegādāts no viena artēziskā urbuma ar maksimālo jaudu 27 m³/dnn. Vidēji tiek padots ūdens 11 m³/dnn. Kanalizācijas tīkli ir izbūvēti ar kopējo garumu 1,4 km, un ir viena kanalizācijas pārsūkņēšanas stacija. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu maksimālā jauda ir 22 m³/dnn, un pašlaik tās darbojas ar jaudu 10 m³/dnn.

12 attēls Lilastes ciemā plānotā ūdenssaimniecības aglomerācija

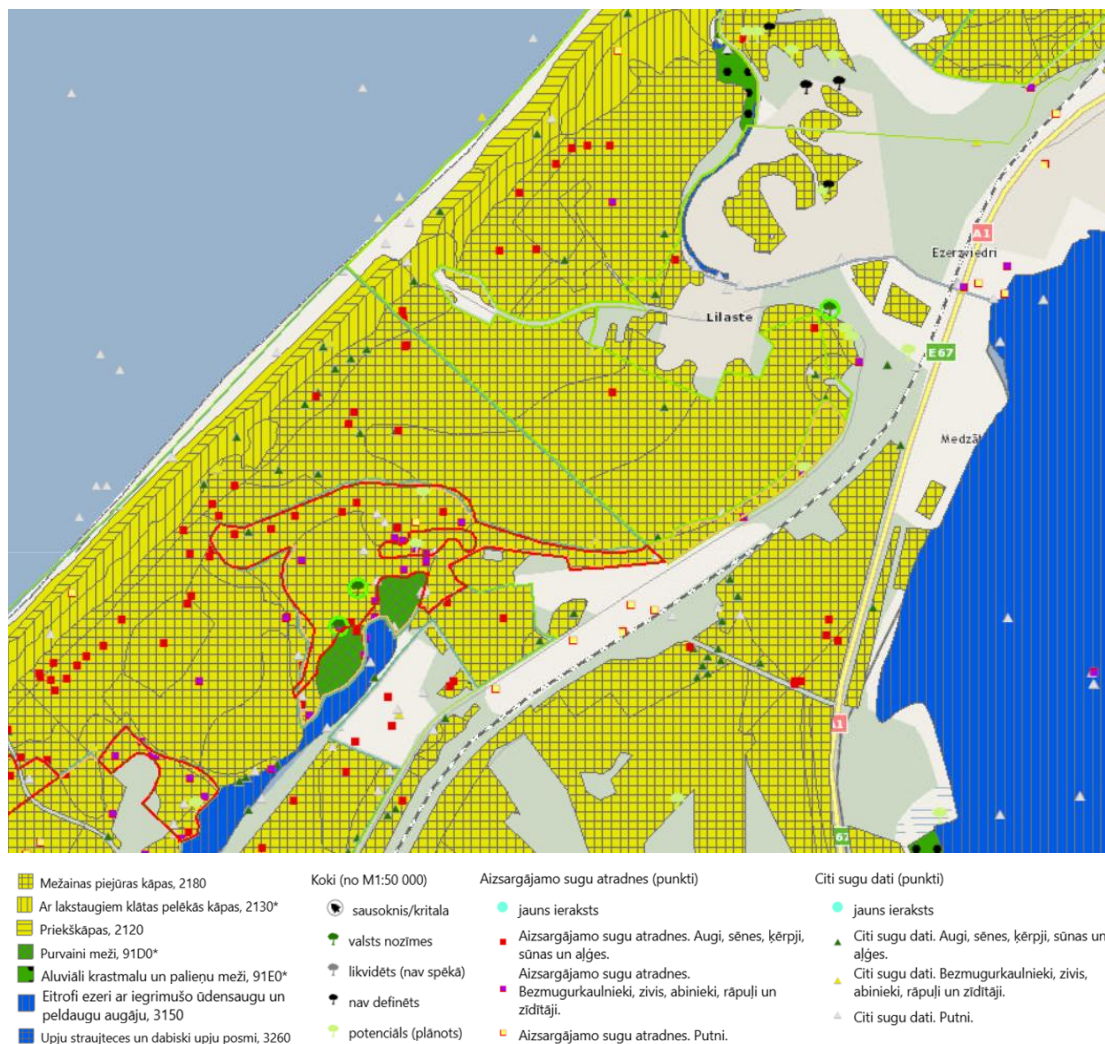
Sociālā infrastruktūra

Lilastes ciemā nav nodrošināta sociālā (izglītības, kultūras, veselības) infrastruktūra.

1.5 Vide

Lilastes ciems atrodas Piejūras zemienē Rīgavas līdzenumā, kas nosaka teritorijas reljefu un dabas apstākļus. Ciemu no Ziemeļrietumu puses norobežo Gaujas – Baltezera kanāls.

Atbilstoši Dabas datu pārvaldības sistēmā OZOLS publicētajai informācijai, Lilastes ciema teritorijā vai tās tuvumā sastopamas mežainas piejūras kāpas, ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas, priekškāpas, purvainie meži, aluviāli krastmalu un palieņu meži, aizsargājami koki, aizsargājami putni u.c. aizsargājamas atradnes (skat. 12. attēlu).

13 attēls Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, mikroliegumi, īpaši aizsargājamās sugas un biotopi (Info avots: <https://ozols.gov.lv/pub>)

1.6 Ciema robežas atbilstoši jaunajam Teritorijas plānojumam

Ādažu novada dome 23.11.2022. pieņēma lēmumu Nr. 558 "Par Ādažu novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu", uzsākot jauno Ādažu novada teritorijas plānojuma izstrādi. Viens no darba uzdevumiem šajā procesā bija izvērtēt spēkā esošās pilsētas un ciemu robežas un, ja nepieciešams, sagatavot priekšlikumus to izmaiņām.

Normatīvie akti ¹¹nosaka, ka ciems ir tāda novada teritorijas daļa, kurā ir vai tiek plānota koncentrēta apbūve, pastāvīgi dzīvo cilvēki un ir izveidota attiecīga infrastruktūra. Ministru kabineta noteikumi¹² konkretizē prasības pilsētu un ciemu

¹¹ Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 9.panta (2) daļa

¹² Ministru kabineta 30.04.2013. noteikumu Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" 61.punkts

veidošanai vai paplašināšanai, lai tie veidotos kompleksi, kompakti un pašpietiekami, paredzot tajos:

- transporta infrastruktūru, kas balstīta uz hierarhisku pašvaldības ceļu tīkla un pašvaldības ceļu tīkla sasaisti ar valsts autoceļu tīklu;
- inženiertīklu nodrošinājumu;
- daudzveidīgu teritorijas izmantošanu ar iespējām nodrošināt iedzīvotājiem nepieciešamo pakalpojumu apjomu;
- teritorijas sasniedzamību ar sabiedrisko transportu un vietas mērogam atbilstošu mobilitāti, kurā prioritāte ir gājējiem un velotransportam;
- teritorijas pārvaldības nodrošinājumu (piemēram, ielu un inženiertīklu uzturēšanu un apsaimniekošanu, kā arī atkritumu savākšanu);
- publiskiem mērķiem paredzētās teritorijas;
- publisko ārtelpu, tai skaitā publiski pieejamas rekreācijas, dabas un apstādījumu teritorijas.

Izvērtējot noteiktos kritērijus, esošo izmantošanu un attīstības tendences, iedzīvotāju viedokļus, iedzīvotāju skaitu, teritorijas plānojumā ir ietverti risinājumi ciemu robežām. Ādažu novada pašvaldība 26.06.2025. pieņēma lēmumu "Par Ādažu novada teritorijas plānojuma 1.redakcijas nodošanu publiskajai apspriešanai un institūciju atzinumu saņemšanai", ar kuru Ādažu novada teritorijas plānojuma 1.redakcija nodota publiskai apspriešanai. **Tajā¹³ noteikts, ka Lilastes ciema robežas netiek mainītas.**

1.7 Civilā aizsardzība¹⁴

Iespējamie apdraudējumi

Lilaste atrodas jūras, dzelceļa un meža tuvumā, tāpēc galvenie riski ir jūras vētras, stiprs vējš, pludmales erozija, meža ugunsgrēki sausā laikā un dzelceļa satiksmes negadījumu iespējamība. Lilastē bieži novērojami spēcīgi vēji, kas var radīt elektrības padeves traucējumus.

Riska novēršana

Pašvaldība uztur polderus un meliorācijas sistēmas, lai mazinātu applūšanas risku. Glābšanas dienesti sniedz brīdinājumus par jūras vētrām un ugunsbīstamību. VUGD operatīvi reaģē uz meža ugunsgrēkiem, kas īpaši aktuāli šajā teritorijā. Dzelceļa uzturētāji nodrošina kontroles pasākumus un negadījumu novēršanu.

Kur doties evakuācijas gadījumā

Lilastei noteiktā evakuācijas pulcēšanās vieta ir: **Ziemeļu ielas transportlīdzekļu stāvvietā (pie jūras).**

¹³ Ādažu novada teritorijas plānojums Paskaidrojuma raksts Redakcija 1.0

¹⁴ Ādažu novada sadarbības teritorijas Civilās aizsardzības plāns (publiski pieejamā daļa), apstiprināts Ādažu novada pašvaldības domes 25.01.2024. sēdē

Pagaidu izmitināšanai iedzīvotāji tiek nogādāti uz:

- **Carnikavas vidusskolā**, Nākotnes ielā 1, vai, ja nepieciešama lielāka ietilpība,
- **Ādažu sākumskolā**, Attekas ielā 16 un
- **Ādažu vidusskolā**, Gaujas ielā 30.

Iedzīvotāju rīcībā esošie resursi

Ieteicams sagatavot ūdeni, pārtiku, mobilā tālruņa lādētāju, lukturīti un pamata aptieciņu. Jūras vētras laikā jāizvairās no piekrastes zonas, bet sausā laikā jāievēro ugunsdrošība mežos.

Galvenie norādījumi iedzīvotājiem

Evakuācijas gadījumā jādodas uz Ziemeļu ielas transportlīdzekļu stāvvietu (pie jūras). Jāseko glābšanas dienestu informācijai un jāevakuējas nekavējoties, ja tā tiek izsludināta.

2 Ciema SVID

Kvalitātes	Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
Sabiedrība	- Stipra kopiena ar kopīgām vērtībām un savstarpēju atbalstu - Draudzīga un omulīga vide vietējiem iedzīvotājiem - Dzimtene un kaimiņattiecības kā kopienas spēks - Pieaug bērnu skaits, kas norāda uz iedzīvotāju atjaunošanos - Vēlme saglabāt ciema identitāti un uzlabot dzīves kvalitāti - Ciemā notiek patstāvīgs iedzīvotāju skaita pieaugums (pēdējo 5 gadu laikā iedzīvotāju skaits pieauga vidēji par 1% gadā) 13% no ciema iedzīvotājiem ir bērni līdz 14 gadu vecumam	- Grūtības ar pirmsskolas un skolas izglītības pieejamību - Nav pietiekami daudz iespēju sportam un aktivitātēm bērniem un senioriem - Nepietiekama sabiedriskā transporta pieejamība	- Izveidot drošu vidi bērniem un senioriem (rotaļu laukumi, trenāžieri, sporta laukumi) - Attīstīt sabiedriskos un kultūras pasākumus Lilastes apkaimē - Organizēt regulāras kopienas talkas apkārtnes sakopšanai	- Iedzīvotāju novecošanās un jauniešu aizplūšana uz pilsētām - Kopienas vērtību zaudēšana, ja attīstība notiek haotiski
Ekonomika	Ciemā ir atpūtas komplekss un restorāni	- Nav pārtikas veikala, kas apgrūtina ikdienas dzīvi - Nav elektromobiļu uzlādes stacijas, kas	- Attīstīt vietējo uzņēmējdarbību, izveidot veikalu - Izbūvēt tūristiem domātas labiekārtotas stāvvietas	Nepietiekama vietējo uzņēmumu attīstība, kas neļauj ciemam kļūt pašpietiekamam

Ādažu novada Lilastes ciema attīstības plāns līdz 2027.gadam un ilgtermiņa ieceres

Kvalitātes	Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
	Dzelzceļa tuvums kā priekšrocība iedzīvotājiem un uzņēmējiem	- varētu veicināt videi draudzīgus risinājumus - Nepietiekama ceļu uzturēšana ziemas periodā - Nepareizi novietotas automašīnas pasliktina satiksmes drošību - Nelegāli uzliktais žogs uz Lilastes ielas pie tilta - Nav gājēju un velo celiņš no vilciena līdz autobusu pieturai un pludmalei - Pāreja pāri dzelzceļam uz autobusu slidenā laikā ir grūti izmantojama - Pasliktinājies vispārējais ceļa seguma stāvoklis - Ceļš uz mājām bedrains un putekļains - Automašīnas pārvietojas ar neatļautu ātrumu pa Lilastes un Ziemeļu ielu - Nav sakārtota Tallinas ceļa šķērsošana - Nav nojumes uz autobusa pieturas - Nepietiekošs sabiedriskais transports maršrutā	- Izbūvēt gājēju celiņu gar Ziemeļu ielu virzienā uz jūru, no Putnu ielas līdz jūrai, gar Lilastes ielu - Uzlabot satiksmes drošību (t.sk., uzstādīt ātrumu slāpējošas iekārtas pie Ziemeļu ielas 8, aizliegt novietot auto stāvēšanu novietoti Ziemeļu – Lilastes ielas krustojumā) - Izbūvēt vairāk apgaismojumu gar dzelzceļu, no Putnu ielas līdz mājām “Zeltiņi” un “Annas”, “Guntiņas”, kā arī līdz Saulkrastu teritorijas robežai - Izbūvēt auto stāvvietu pie Lilastes dzelzceļu stacijas jūras pusē - Jāuzlabo pāreja pāri dzelzceļam uz autobusu - Jāuzlabo sabiedriskā transporta savienojamību maršrutā Lilaste – Ādaži, Lilaste – Carnikava, Carnikava – Ādaži - Izbūvēt drošu šosejas šķērsošanu (tunelis, tilts, luksofora poga) - Nodrošināt skolēnu autobusu uz izglītības iestādēm Ādažos - Atjaunot daudzdzīvokļu mājas - Pieteikties ES fondu finansējuma infrastruktūras uzlabošanas projekta īstenošanai pie dzelzceļa infrastruktūras	Liela tūristu plūsma var radīt papildu slodzi vietējiem resursiem

Ādažu novada Lilastes ciema attīstības plāns līdz 2027.gadam un ilgtermiņa ieceres

Kvalitātes	Stiprās puses	Vājās puses	Iespējas	Draudi
		Lilaste – Ādaži, Lilaste – Carnikava, Carnikava – Ādaži		
Vide	- Jūra, ezeri, upe un meži – bagātīga un skaista daba - Klusa, nepiesārņota vide ar svaigu gaisu - Vietējie iedzīvotāji paši uztur savu vidi kārtībā - Sēnes, ogas un dabas bagātības - Ir pieejami centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumi	- Nesakopta upe un piesārņota vide - Problēmas ar suņu ekskrementiem un cilvēku atkritumiem - Ūdens kvalitāte pasliktinājusies, kaļķains ūdens - Nesakārtota pludmale un dabas parka degradācija - Liela transporta kustība uz jūru - Liels skaits tūristu	- Iztīrīt un sakopt upi, veicināt drošu laivošanu - Veidot labiekārtotus veloceliņus un gājēju celiņus - Stādīt jaunus kokus nocirsto vietā - Rīkot kopīgas talkas - Uzstādīt soliņus un norāžu zīmes dabas parkā “Piejūra” - Nojaukt veco ķieģeļu būdu pie publiskā bērnu rotaļu laukumiņam pie Lilastes stāvvietas - Ierīkot dzeramā ūdens punktu autostāvvietā pie jūras - Uzstādīt soliņus pie jūras un gar upīti	- Nekontrolēts iebraucēju un tūristu skaits var pasliktināt vides kvalitāti - Dabas postīšana un nesakārtota infrastruktūra var pasliktināt dzīves kvalitāti - Ciems kļūst pārāk urbanizēts
Pārvaldība	- Ir iespēja ietekmēt ciemam aktuālos jautājumus - Ir iecere iecelt ciema pārstāvi, kas sadarbotos ar pašvaldību	- Pašvaldības neieinteresētība problēmu risināšanā - Nav pietiekamas organizācijas sabiedriskās talkās un sakopšanas iniciatīvās	- Iecelt ciema pārstāvi, kurš komunicēs ar pašvaldību - Palielināt pašvaldības iesaisti infrastruktūras uzlabošanā - Nostiprināt regulāru sadarbību starp iedzīvotājiem un pašvaldību - Pašvaldības un iedzīvotāju sadarbība var uzlabot ciema attīstību - Uzstādīt video novērošanas kameras ciema teritorijā	- Nepietiekama pašvaldības rīcība var kavēt ciema attīstību - Nav ilgtermiņa attīstības plāna, kas saskaņots ar iedzīvotājiem

3 Ciema attīstības vīzija un prioritātes

3.1 Ilgtermiņa vīzija par ciema nākotni

Lilastes ciems ir platības ziņā Ādažu novada mazākais ciems, tomēr tā ir vieta, kur neskarta daba un sakopta vide iet roku rokā ar dzīves kvalitātes uzlabošanu. Meži, jūras tuvums un klusums rada harmonisku vidi, kurā aug mūsu lielākā vērtība – bērni, nodrošinot viņiem drošu un dabai draudzīgu nākotni.

3.2 Galvenās prioritātes un stratēģiskie mērķi

Lilastes ciema galvenās **prioritātes**:

1. Drošas un ērtas infrastruktūras attīstība
2. Sabiedrisko un kultūras aktivitāšu veicināšana
3. Vides sakārtošana un ilgtspējīga attīstība
4. Iedzīvotāju un pašvaldības sadarbības stiprināšana

Atbilstoši izvirzītajām prioritātēm, noteikti ciema **stratēģiskie mērķi un uzdevumi**:

Prioritāte	Stratēģiskais mērķis	Uzdevums
1. Drošas un ērtas infrastruktūras attīstība	Attīstīt ciema teritorijā esošo ceļa un mikromobilitātes infrastruktūru, kā arī uzlabot iespēju izmantot sabiedriskā transporta pakalpojumus	• Izbūvēt gājēju un velosipēdistu gar Ziemeļu ielu, Lilastes ielu un no Putnu ielas līdz jūrai, lai nodrošinātu drošu pārvietošanos • Izbūvēt vairāk apgaismojuma gar dzelzceļu un dzīvojamajām zonām, tostarp no Putnu ielas līdz Saulkrastu teritorijas robežai • Izbūvēt auto stāvvietas tūristiem un pie Lilastes dzelzceļa stacijas jūras pusē, lai mazinātu haotisku auto novietošanu • Uzlabot satiksmes drošību, uzstādot ātrumu slāpējošas iekārtas pie Ziemeļu ielas 8 un uzlabojot redzamību Ziemeļu – Lilastes ielas krustojumā • Izbūvēt drošu šosejas šķērsošanu (tuneli, tiltu vai luksofora pogu), lai nodrošinātu gājēju drošību • Uzlabot sabiedriskā transporta savienojamību, nodrošinot labākus maršrutus Lilaste – Ādaži, Lilaste – Carnikava, Carnikava – Ādaži • Nodrošināt skolēnu autobusu uz izglītības iestādēm Ādažos, lai atvieglotu skolēnu nokļūšanu uz skolu • Attīstīt vietējo uzņēmējdarbību, veicinot veikala izveidi un sniedzot atbalstu jaunām iniciatīvām
2. Sabiedrisko un kultūras aktivitāšu veicināšana	Sekmēt atpūtas iespējas un kopā	• Noorganizēt vismaz 4 sabiedriskus un kultūras pasākumus gadā, lai stiprinātu

Prioritāte	Stratēģiskais mērķis	Uzdevums
	būšanas aktivitātes ciema iedzīvotājiem	vietējo kopienu un piesaistītu apmeklētājus • Ievieš pastāvīgu ciema pārstāvi, kurš koordinēs komunikāciju starp iedzīvotājiem un pašvaldību • Izveidot bērnu un senioru atpūtas zonas, aprīkojot tās ar rotaļu laukumiem, āra treniņiem un soliņiem
3. Vides sakārtošana un ilgtspējīga attīstība	Rūpēties par vides tīrību un publisko ārtelpu ciema teritorijā	• Organizēt regulāras kopienas talkas, lai sakoptu ciemu un uzturētu dabas teritorijas • Sakārtot un labiekārtot Lilastes upes apkārtni, veicinot drošu laivošanu un dabas tūrisma iespējas • Stādīt jaunus kokus un apzaļumot degradētās teritorijas, atjaunojot dabas ainavu un veicinot bioloģisko daudzveidību • Uzstādīt soliņus, norāžu zīmes un dzeramā ūdens punktu autostāvvietā pie jūras • Nojaukt veco ķieģeļu būdu pie bērnu rotaļu laukuma, uzlabojot publisko telpu estētiku
4. Iedzīvotāju un pašvaldības sadarbības stiprināšana	Sekmēt ciema iedzīvotāju komunikāciju un sadarbību ar pašvaldību	• Ieviest regulāras iedzīvotāju sapulces un informatīvos ziņojumus, lai nodrošinātu efektīvu komunikāciju ar pašvaldību • Uzstādīt video novērošanas kameras, lai uzlabotu drošību ciema teritorijā • Panākt lielāku pašvaldības iesaisti infrastruktūras attīstībā, izmantojot ES fondu finansējumu

4 Rīcības plāns

4.1 Ciemā plānotie pasākumi, to īstenošanas termiņi un īstenotājs

Nr.p.k.	Projekts / aktivitāte	Vai ir AP*	Atbildīgais	Termiņi		
				Īstermiņa (līdz 2027.)	Vidēja termiņa (līdz 2029.)	Ilgtermiņa (pēc 2029.)
1	Transporta infrastruktūra					
1.1.	Ātrumu slāpējošo iekārtu uzstādīšana pie Ziemeļu ielas 8, Ziemeļu ielas 11 un Ziemeļu ielas 31	Ā3.1.1.2.; C3.1.1.4.	CKS			
1.2.	Apgaismojuma uzlabojums posmā no Lilastes zīmes līdz dzelzceļa stacijai (15 stabi)	Ā3.1.3.1.	Pašvaldība			
1.3.	Apgaismojuma uzlabojums no Lilastes un Ziemeļu ielas krustojuma līdz tiltam (3 stabi)	Ā3.1.3.1.	CKS			
1.4.	Apgaismota gājēju ceļa izbūve no Lilastes ielas līdz autobusa pieturai (2-3 stabi)	Ā3.1.3.1.; C6.3.1.11.	Pašvaldība			
1.5.	Papildus trūkstošā apgaismojuma izbūve no dzelzceļa stacijas līdz Ziemeļu ielai	Ā3.1.3.1.; C6.3.1.11.	Pašvaldība			
1.6.	Gājēju un velo celiņa izbūve no zīmes "Lilaste" līdz jūrai	Ā3.2.3.1.; Ā3.2.3.3.; Ā6.3.1.2.; C3.2.3.2.	CKS			
1.7.	Gājēju un velo celiņa izbūve gar Lilastes un Ziemeļu ielu	Ā3.2.3.1.; Ā3.2.3.2.; Ā3.2.3.3.; Ā6.3.1.2.; C3.2.3.2.	CKS			
1.8.	Droša autoceļa A1 šķērsojuma izbūve gājējiem (tunelis / tilts / luksofors)	Ā3.2.3.1.; Ā3.2.1.1.; Ā6.3.1.2.; Ā14.1.2.9.; Ā14.1.3.1.	LVC			
1.9.	Lilastes ielas seguma nomaiņa posmā no Lilastes stacijas līdz Ziemeļu ielai	Ā3.1.2.1.; C3.1.2.1.	CKS			
1.10.	Veloceliņa Lilaste - Gauja izbūve	Ā3.2.3.1.; Ā3.2.3.2.; Ā3.2.3.3.; Ā6.3.1.2.; C3.2.3.2.	CKS			
2	Sabiedriskais transports					
2.1.	Dzelzceļa pārejas izbūve uz autobusu pieturu	Ā6.3.1.1.	Pašvaldība			
2.2.	Auto stāvvietas izbūve pie Lilastes dzelzceļa stacijas jūras pusē	Ā3.2.2.4.; Ā6.3.1.1.; C3.2.2.1.	Pašvaldība			
3	Teritorijas labiekārtošana					

Ādažu novada Lilastes ciema attīstības plāns līdz 2027.gadam un ilgtermiņa ieceres

Nr.p.k.	Projekts / aktivitāte	Vai ir AP*	Atbildīgais	Termiņi		
				Īstermiņa (līdz 2027.)	Vidēja termiņa (līdz 2029.)	Ilgtermiņa (pēc 2029.)
3.1.	Sporta laukumu un āra treniņu izveide	Ā4.1.1.2.; Ā5.1.1.2.	Kopiena			
3.2.	Soliņu izvietošana gar jūru līdz upei	Ā4.1.1.2.; Ā4.1.2.1.; Ā5.1.1.1.; C4.1.1.6.	CKS			
3.3.	Dzeramā ūdens punkta ierīkošana autostāvvietā pie jūras	Ā5.1.1.6.; Ā5.1.1.1.	Kopiena			
3.4.	Koka laipas izbūve no labierīcībām uz jūras pusi	C5.2.4.1.; Ā4.1.1.1.; Ā5.1.1.1.; C4.1.1.6.	CKS			
3.5.	Koka laipas uz jūru atjaunošana	C5.2.4.1.; Ā4.1.1.1.; Ā5.1.1.1.; C4.1.1.6.	Pašvaldība			
3.6.	Vecās ķieģeļu būdas nojaukšana vai pārbūve pie bērnu rotaļu laukuma pie Lilastes stāvvietas	C5.2.4.1.; Ā4.1.1.1.; Ā5.1.1.1.	CKS, kopiena			
3.7.	Velo novietņu izvietošana autobusu pieturās	Ā5.1.1.1.; Ā6.3.1.1.; Ā14.1.3.2.	LVC			
4	Vide					
4.1.	Lilastes upes tīrīšana un sakopšana, drošas laivošanas veicināšana	C5.2.4.1.; Ā4.1.2.1.; Ā14.1.1.9.	CKS			
5	Kopiena					
6	Citas jomas					

* *Atsauce uz Attīstības programmas atbilstošo pasākumu*

Pasākumi, kuri tiek veikti patstāvīgi, vai tas būtu jādara patstāvīgi, bet kuriem jāpievērš īpaša uzmanība:

Pasākumi, kas jāveic patstāvīgi	Īstenotājs
Sabiedriskā transporta maršrutu saskaņošana (Lilaste – Carnikava, Carnikava – Ādaži, Ādaži - Carnikava, Carnikava - Lilaste), lai nodrošinātu iespēju nokļūt no Lilastes uz Ādažiem un atpakaļ, izmantojot vilcienu un autobusu	ATD, RPR
Sabiedriskā transporta biežuma palielināšana maršrutos Lilaste - Ādaži, Lilaste - Carnikava, Carnikava - Ādaži	ATD, RPR
Skolēnu autobusa nodrošināšana uz izglītības iestādēm Ādažos	ATD, RPR
Krūmu apgriešana teritorijā pie dzelzceļa šķērsošanas vietas	LDz
Nelikumīgas zvejas kontrole Lilastes upē	Policija
Regulāru talku organizēšana apkārtnes sakopšanai	Kopiena
Regulāra sadarbība starp iedzīvotājiem un pašvaldību	Kopiena, CPIP, pašvaldība

Saīsinājumi:

AP – Ādažu novada Attīstības programma (2021.-2027.)

ATD – valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Autotransporta direkcija”

CKS – pašvaldības aģentūra “Carnikavas komunālserviss”

CPIP – Carnikavas pagasta iedzīvotāju padome

LDz – valsts akciju sabiedrība “Latvijas dzelzceļš”

LVC – valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Latvijas Valsts ceļi”

RPR – Rīgas plānošanas reģions

5 Uzraudzības un novērtēšanas sistēma

Ciema attīstības plānā ir noteikta attīstības vīzija, attīstības prioritātes, stratēģiskie mērķi un to sasniegšanai noteikti pasākumi līdz 2027. gadam. Investīciju plāns ir izvirzīto prioritāšu, to mērķu un pasākumu īstenošanas instruments ciemam nepieciešamo investīciju plānošanai. Projektu īstenošanai plānots piesaistīt pašvaldības, valsts, Eiropas Savienības un citus finanšu resursus. Projektus var realizēt gan vietējā kopiena, gan pašvaldība, saskaņā ar ieviešanas brīdī esošo situāciju un resursu pieejamību.

Lilastes ciema attīstības plāna uzraudzībai ir noteikti rādītāji, kas palīdzēs novērtēt, vai un cik veiksmīgi tiek īstenoti plāna mērķi un uzdevumi.

Rādītāja nosaukums	Bāzes rādītājs (2024)	Vēlamais rādītājs (2027)
Iedzīvotāju īpatsvars, kas jūtas piederīgi savai kopienai / ciemam*	91%	>90%
Iedzīvotāju īpatsvars, kas ir apmierināts vai drīzāk apmierināts ar teritorijas labiekārtojumu ciemā*	36%	>40%
Iedzīvotāju īpatsvars, kas ir apmierināts vai drīzāk apmierināts ar iespēju iesaistīties sava ciema attīstības plānošanā, attīstībā*	27%	>30%
Realizēto plāna projektu skaits	0	1

* rādītājs noteikts, veicot iedzīvotāju aptauju

Rādītāji tiks uzraudzīti, lai izvērtētu progresu, veiktu nepieciešamās korekcijas esošajā dokumentā un sniegtu priekšlikumus nākamā ciema attīstības plāna izstrādei. Tie tiks analizēti pēc nepieciešamības, kā arī veicot Ādažu novada attīstības programmas monitoringu (reizi trīs gados attīstības programmas uzraudzības ziņojums tiks papildināts ar pārskatu par ciemu attīstības plānu īstenošanu, izvērtējot galvenos sasniegumus un problēmas). Par ciema attīstības plāna uzraudzību ir atbildīga Attīstības un projektu nodaļa. Tās galvenais uzdevums ir vadīt un koordinēt uzraudzības procesu, identificējot, vai ciema plānā definēto rādītāju sasniegšana norit atbilstoši plānotajam. Uzraudzības procesā tiek iesaistīti arī iedzīvotāju padomes locekļi, vietējā kopiena, kā arī pašvaldības speciālisti un struktūrvienības, kas rīcības plānā norādīti kā atbildīgie par aktivitāšu izpildi vai projektu īstenošanu. Ciema attīstības plāna aktualizācija var notikt, aktualizējot Ādažu novada attīstības programmu.

Pielikumi

Sanāksmju laikā sniegtā informācija

31.07.2024., Lilaste

Kopienas stiprināšana:

- Dzimtene – viena no kopienas stiprajām pusēm
- Kaimiņi – ciema stiprā puse
- Ir iespēja ietekmēt ciemam aktuālos jautājumus
- Omulīgs, mūsdienīgs un draudzīgs piekrastes ciems vietējiem iedzīvotājiem

Transporta infrastruktūra:

- Dzelzceļa tuvums – pozitīvi
- Nav gājēju ceļš uz jūru
- Nav guļošo policistu pie Ziemeļu ielas 8
- Noņemta zīme “Dzīvojamā zona”, tagad tur ir ļoti bīstamas pagrieziens
- Auto tiek novietoti Ziemeļu – Lilastes ielas krustojumā (slikti)
- Nelegāli uzliktais žogs uz Lilastes ielas pie tilta. Šis tilts būtu jāatbrīvo vai jānojauc.
- Nav gājēju celiņš no vilciena līdz autobusu pieturai un pludmalei
- Ziemas periodā tīra tikai galvenos ceļus, neiebraucot pagalmā
- Ziemas periodā vajag vairāk apgaismojumu gar dzelzceļu
- Pāreja pāri dzelzceļam uz autobusu, jānorok māla kalnus jo slidenā laikā nav iespējams pāriet
- Pasliktinājies vispārējais ceļa seguma stāvoklis
- Ceļš nav drošs gājējiem. Vajag izveidot gājējiem un velosipēdistiem drošu ceļu
- Vajag samazināt automašīnu braukšanas ātrumu
- Vajag izveidot velo celiņu līdz Carnikavai
- Vajag elektromobiļu uzlādes stacijas gan stāvlaukumā, gan ciemā
- Nepieciešama auto stāvvietā pie Lilastes dzelzceļu stacijas jūras pusē
- Autobusu pieturās vajag nojumes
- Apgaismojumu līdz Saulkrastu pašvaldības teritorijai
- Nepieciešami apgaismojuma stabi līdz stacijai no Putnu ielas līdz mājām “Zeltiņi” un “Annas”, “Guntiņas”.
- Nepieciešams sakārtots ceļš uz autobusa pieturu
- Nepieciešams ierīkots gājēju celiņš gar Ziemeļu ielu virzienā uz jūru
- Jāattīsta gājēju celiņš no Putnu ielas līdz jūrai
- Nepieciešama droša šosejas šķērsošana (tunelis, tilts, luksofora poga)

Vide, dabas aizsardzība:

- Jūra, ezeri, upe – ciema stiprās puses
- Ir svaigs gaiss
- Neskarta daba un klusums – ciema stiprās puses
- Ir sēnes, ogas
- Ciems ir kluss un drošs (izņemot ceļa daļu)
- Slikta dzeramā ūdens kvalitāte

- Nesakopta upe
- Nepieciešams nojaukt ķieģeļu ēku rotaļu laukumā pie autostāvvietas
- Vajag izveidot drošu vidi bērniem
- Neatstāt Vīslatvijas talkas kustību pašplūsmā, nepieciešama organizēta kustība
- Vēlas redzēt sakārtotu mežu – standus dabas parkā "Piejūra"
- Vajag soliņus pie jūras un gar upīti
- Vecās ūdens sistēmas atslēgšana
- Nozāģēto koku vietā vajag iestādīt jaunus
- Iztīrīt upi drošai laivošanai
- Vajag dzeramā ūdens punktu autostāvvietā pie jūras

Uzņēmējdarbība, tās attīstība:

- Ciema teritorijā ir atpūtas komplekss un restorāni
- Veikals nepieciešams

Sabiedriskais transports:

- Jāpalielina sabiedriskā transporta (autobusa) biežums uz Ādažiem
- Vajag skolēnu autobusu uz Ādažu sākumskolu un vidusskolu

Komunikācija:

- Galvenā vērtība ir savstarpēja sadarbība starp Ādažu pašvaldību un iedzīvotājiem. Pie katra jautājuma vajadzīga atbildīgā persona

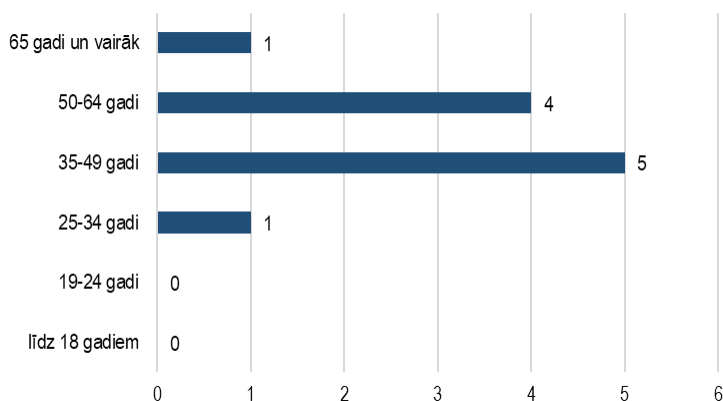
Teritorijas izmaiņas, teritorijas plānošana:

- Vajag sporta laukumu pusaudžiem un treniņus senioriem
- Vēlas būt sociāli attīstīts ciems

Iedzīvotāju aptaujas rezultāti

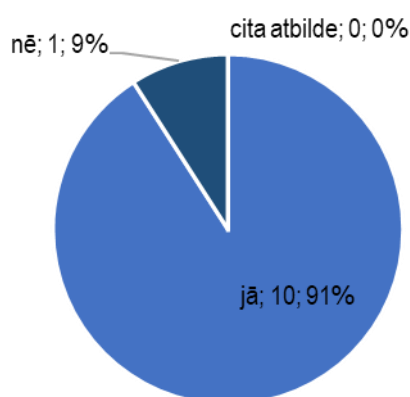
Lai noskaidrot Ādažu novada iedzīvotāju viedokli par situāciju savā ciemā un vēlamajām tā izmaiņām līdz 2027.gadam, tika organizēta iedzīvotāju aptauja. Aptauja tika veikta, organizējot to attālināti (https://ej.uz/Adazu_ciemi), laika posmā no 01.05.2024. līdz 31.10.2024. Informācija par aptauju bija pieejama pašvaldības tīmekļa vietnē, kur ciemu attīstības plānu izstrādes procesam izveidota atsevišķa sadaļa “Aktualitātes” / “Sabiedrības līdzdalība” / “Ciemu/apkaimju attīstības plāni” (<https://www.adazunovads.lv/lv/cienuapkaimju-attistibas-plani>). Aptaujas elektroniskā anketa iedzīvotājiem tika izplatīta, izmantojot pašvaldības Facebook kontu (<https://www.facebook.com/adazilv/>), kā arī vietējo apkaimju Facebook konus. No Lilastes ciema aptaujā piedalījās 11 respondenti.

Aptaujā tika pārstāvētas vecuma grupas no 25 gadiem, tomēr pārsvarā (45%) respondenti bija vecumā no 35 līdz 49 gadiem.

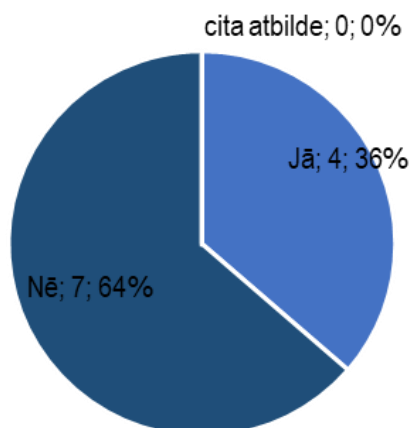
1.attēls Atbildes uz jautājumu “2. Jūsu vecuma”

Lielākā daļa (91%) aptaujas dalībnieku jūtas piederīgi savai kopienai / ciemam.

2.attēls Atbildes uz jautājumu “3. Vai jūtaties piederīgs savai kopienai / ciemam?”

Atbildot uz jautājumu “Vai jūsu kopienai / ciemam ir vienota identitāte?”, apstiprinoši atbildēja 36% respondentu, bet lielākā daļa (64%) no viņiem uzskata, ka Lilastes kopienai / ciemam nav vienota identitāte.

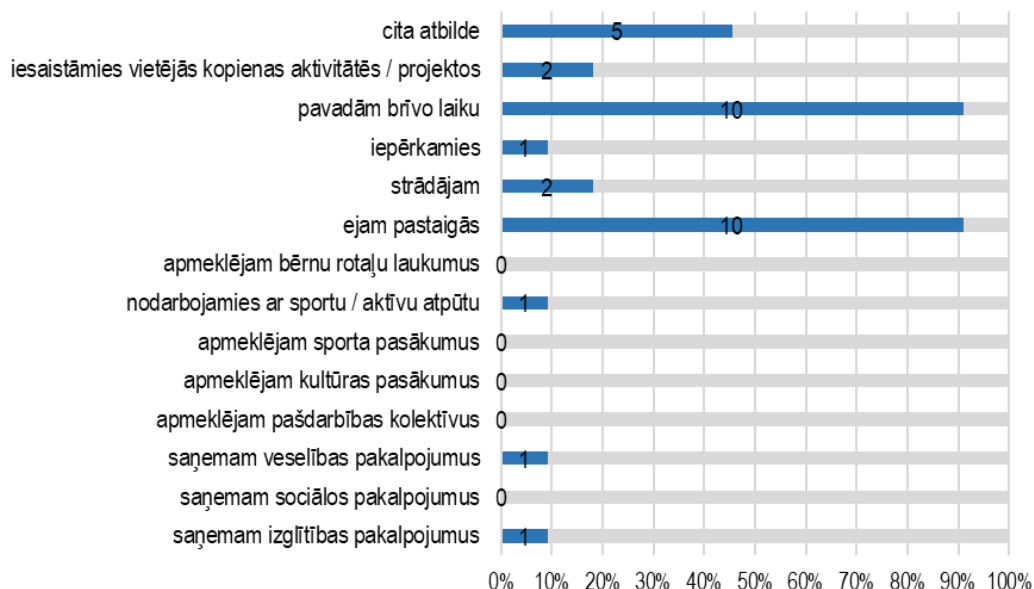

3.attēls Atbildes uz jautājumu "4. Vai Jūsu kopienai / ciemam ir vienota identitāte?"

Kā savas kopienas / ciema vērtības tika norādīts:

- Neskartā daba. (2x)
- Attīstīties un saglabāt dabu un apkārtējo vidi. Uzturēt ciemu kārtībā. (4x)
- Uzlabot dzīves kvalitāti.
- Jūra. (2x)
- Mežs.
- Klusums.
- Nezinu. Pazīstu tikai savas mājas kaimiņus – mūsu vērtība ir mūsu bērni, kas pārsvarā ir pirmsskolnieki. Pašvaldības vērtība ir atpūtnieki – vasarnieki.

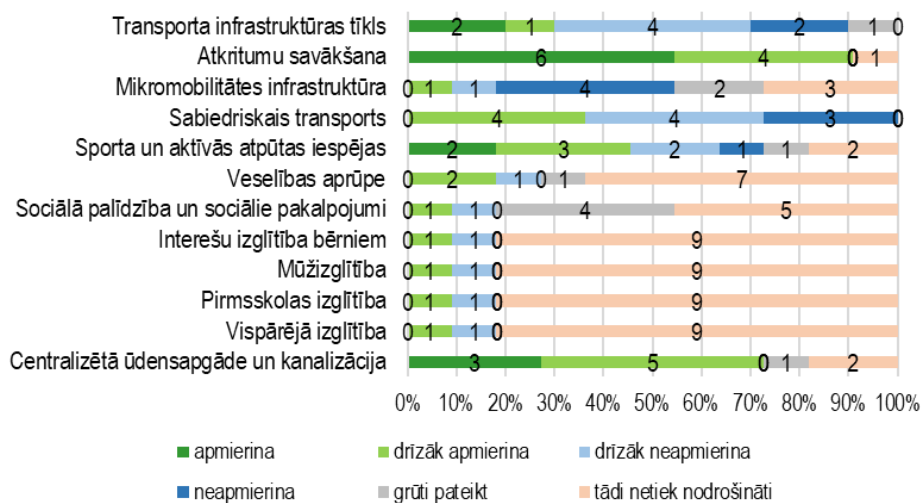
Lielākā daļa Laveru ciema respondentu savā ciemā dodas pastaigās (91%) un pavada tur brīvo laiku (91%). Pie citām atbildēm tika norādīts, ka cilvēki tur dzīvo; tiek sakopta apkārtējā vide, pēc tūristu apmeklējumiem pie jūras un piejūras dabas parkā; diemžēl Lilastē nav īpaši nekā ar ko var nodarboties ar bērniem un nākas braukt uz Carnikavu vai Ādažiem.

4.attēls Atbildes uz jautājumu "6. Kādas darbības Jūs / Jūsu ģimenes locekļi veicat savā ciemā?"

Novērtējot dažādu pakalpojumu un jomu pieejamību Laveru ciemā, respondenti vislabāk novērtē atkritumu savākšanu (apmierināti vai drīzāk apmierināti ir 91%), centralizēto

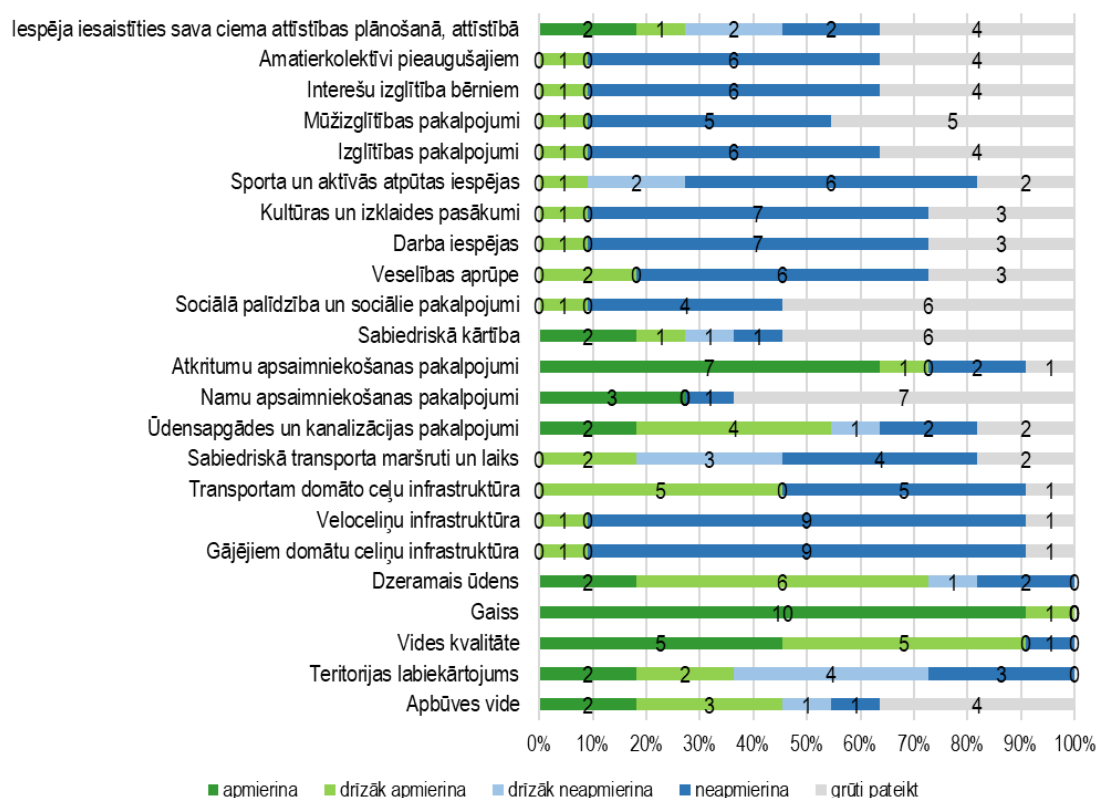
ūdensapgādi un kanalizāciju (73%). Visvairāk neapmierināti vai drīzāk neapmierināti respondenti ir ar sabiedrisko transportu (64%), transporta infrastruktūras tīklu (60%).

5.attēls Atbildes uz jautājumu "7. Novērtējiet, kāda ir šādu pakalpojumu un jomu PIEEJAMĪBA Jūsu ciemā"

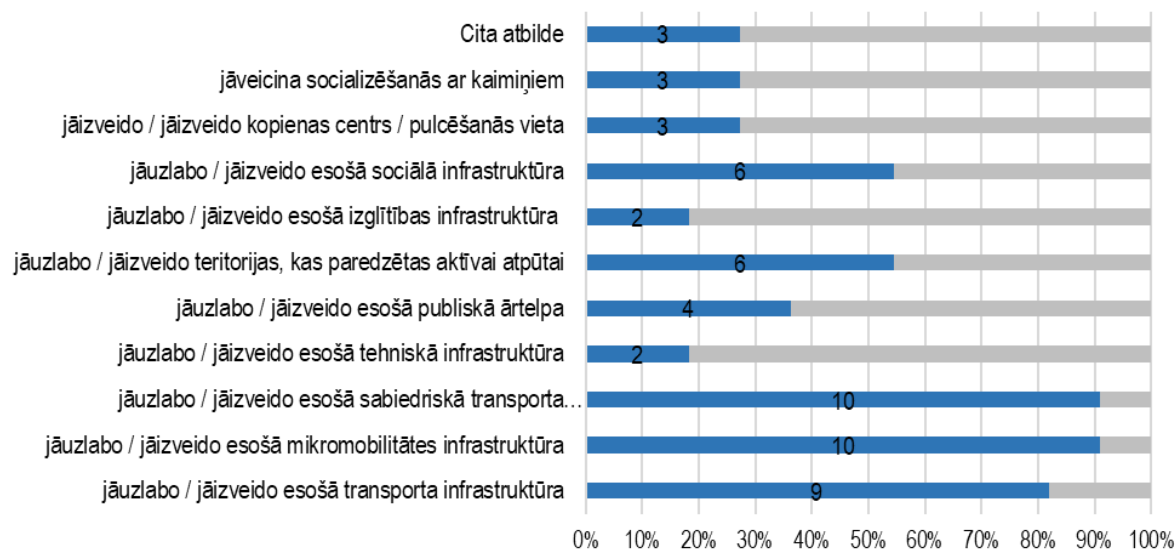
Atbildot uz jautājumu "Novērtējiet, kāda ir KVALITĀTE šādās jomās Jūsu ciemā", visi Lilastes ciema iedzīvotāji (to, ka tā apmierina vai drīzāk apmierina, norādīja 100% respondentu) visaugstāk novērtēja gaisa kvalitāti. Vairāk kā puse no respondentiem norādīja, ka viņus apmierina, vai drīzāk apmierina vides kvalitāte (91%), dzeramais ūdens (73%), atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumi (73%), ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumi (55%). Vissliktākā kvalitāte ir gājējiem domātai celiņu infrastruktūrai (tā neapmierina vai drīzāk nepmierina 82% respondentu), veloceļu infrastruktūrai (82%), sporta un aktīvās atpūtas iespējām (73%), teritorijas labiekārtojuma (64%), sabiedriskā transporta maršrutiem un laikiem (64%), daba iespējām (64%), kultūras un izklaides pasākumiem (64%), veselības aprūpei (55%), izglītības pakalpojumiem (55%), interešu izglītībai bērniem (55%) un amatierkolektīviem pieaugušajiem (55%).

Ādažu novada Lilastes ciema attīstības plāns līdz 2027.gadam un ilgtermiņa ieceres

6.attēls Atbildes uz jautājumu “8. Novērtējiet, kāda ir KVALITĀTE šādās jomās Jūsu ciemā”

Lilastes ciemā vai tā tuvumā būtu nepieciešams uzlabot esošo mikromobilitātes infrastruktūru (91%), sabiedriskā transporta infrastruktūru (91%), esošo transporta infrastruktūru (82%), teritorijas, kas paredzētas aktīvai atpūtai (55%), esošo sociālo infrastruktūru (55%). To, ka ciemā būtu jāveido kopienas centrs / pulcēšanās vieta, norādīja 27% respondentu.

7.attēls Atbildes uz jautājumu “9. Kas būtu jāuzlabo Jūsu ciemā, lai uzlabotu jūsu kopienas dzīves kvalitāti (var norādīt vairākas atbildes)? Ciemā / tā tuvumā”

Kā galvenās problēmas Lilastes ciemā iedzīvotāji norāda:

- **Transporta jomā:**

- Ceļš uz mājām, bedrains un puteklains. (2x)
- Automašīnu pārvietošanas ar neatļautu ātrumu pa Lilastes un Ziemeļu ielu, pa ielu kur ir zīme 30 un arī pēc zīmes apdzīvota vieta kur jābrauc uz 50. Dodoties uz staciju lietainā laikā ātri braucošas mašīnas tevi nošlaksta, bojā apģērbu. (2x)
- Tallinas ceļa pāreja.
- Liela transporta kustība uz jūru.
- Trotuāra trūkums.
- Nav gājēju / velo celiņi, jāiet ar maziem bērniem pa ceļa malu kas ir bīstami, jo mašīnas reizēm brauc ātrāk nekā 50 km/h. (2x)
- Agrāk pēc pagrieziena uz pludmali bija ceļa zīme “dzīvojamā zona”, kur gājējiem bija prioritāte un mašīnas tik ātri nebrauca, kā arī bija vairāk guļošu policistu, kādu laiku atpakaļ pie rindu mājas tas tika noņemts, bet drošībai būtu labu tomēr to uzlikt atpakaļ, jo Lilastes ciemā ar katru gadu paliek vairāk mazo bērnu, tikai rindu mājā uz doto brīdi ir jau 7 bērni, kā arī blakus teritorija arī ir bērni.
- **Vides, teritorijas labiekārtošanas jomā:**
 - Dabas postīšana.
 - Nekontrolēts tūristu iebraukšanas skaits.
 - Suņu izkārnījumi.
 - Cilvēku atkritumi visur.
- **Komunālo u.c. pakalpojumu jomā:**
 - Mājas renovācija.
 - Ūdens slikta kvalitāte (kaļķains ūdens) salīdzinājumā ar to cik kvalitatīvs bija ūdens pirms 5 gadiem.
- **Sabiedriskā transporta jomā:**
 - Trūkst nojumes uz autobusā pieturas.
 - Sabiedriskais transports.
 - Sabiedriskā transporta savienojamība Lilaste – Ādaži, Lilaste – Carnikava, Carnikava – Ādaži
- **Citi jautājumi:**
 - Pašvaldības neieinteresētība dažādu jautājumu risināšanā.
 - Nav pārtikas veikala.

Runājot par sava **ciema un kopienas nākotni**, Lilastes ciema iedzīvotāji norāda, ka ciemā jābūt:

- Maza kopiena ar kopīgām vērtībām.
- Sakoptu ciemu.
- Normālu transportu.
- Attīstīts ciemats ar drošiem velo un pastaigu ceļiem. (3x)
- Stāvvietu automašīnā pie stacijas, lai vairāk dotos ar kājām cauri ciematam tie kas vēlas doties uz jūru. (2x)
- Droši ceļi ar pārejām un trotuāriem.
- Saremontēts ceļš.
- Sabiedriskā transporta biežums.
- Uztrauc izglītības (pirmsskolas, skolas, interešu izglītības) pieejamība, ņemot vērā, ka dzīvojam Lilastē nevis Carnikavā vai Ādažos. Grūti izbraukāt (+ jo bērni tika atšķirīgos bērnudārzos) un savienot to visu ar darbu. Bērnudārzi paši nespēj nodrošināt pietiekamas fiziskās aktivitātes, tādēļ nākas vest uz pulciņiem uz citu pagastu.
- Gribam redzēt gājēju celiņus, lai ir droši iet no stacijas līdz mājai, ka arī līdz pludmalei.
- Gribam guļošu policistu pie rindu mājas kā bija agrāk, lai mašīnas nelido, jo tieši aiz rindu mājas ir pagrieziens, kur vadītāji var nepamanīt bērnus.

- Gribam veloceliņu kas savieno mūsu ciemu ar Carnikavu.
- Tīru, sakārtotu vidi, ar labu infrastruktūru.
- Ar ietvi pa Lilastes ielu.
- Drošu ceļu uz autobusa pieturām A1.
- bezmaksas autostāvvietu pie dzelzceļa sliedēm.
- Patreiz – bēdīgi, izpostīts dabas parks un pludmale.

Ieteikumi kopienas savstarpējai sadarbībai un vides kvalitātes uzlabošanai Lilastes ciemā:

- Ceļa jautājums.
- Skolēnu autobuss.
- Attīstīts ciemats ar velo un pastaigu ceļiem.
- Atcerēties, ka Lilastē arī dzīvo cilvēki, nav daudz, bet ir.
- Ciemā ir jābūt ciema pārstāvim/jiem, kurš/kuri pārstāvēs ciema iedzīvotāju intereses un sadarbosies ar Ādažu novada pašvaldību.
- Sabiedriski kultūras pasākumi Lilastes apkaimē.
- Publiskais bērnu laukumiņš Lilastes stāvvietā bez vecās ķieģeļu “stroikas”. Tā kā publiskā tualete rudenī ir ciet, tad visi nokārtojas aiz tās, kur tieši ir uztaisīts bērnu laukumiņš. Diez vai Jūs paši tumšos rudens vakaros tur gribētu vest savus bērnus...
- Tūristiem domātu labiekārtotu (ar miskastēm un tualetēm) autostāvvietu izveidošanu pirms ciemata, pie Ummīša ezera, pēc vilciena pārbrauktuves un pie dzelzceļa sliedēm pretī stacijai.
- Novērošanas kameras, bargi sodi par patvaļību un pārkāpumiem.

Papildus citām atbildēm, Lilastes iedzīvotāji norādīja, ka:

- Būtu forši, ja būtu pieejams skolas autobuss.
- Uzturam savu vidi kārtībā.
- Ņemot vērā Lilastes īpatnību, attīstības tendences nav iespējami liela mēroga un tie, kuri šeit dzīvo, tieši par to mīl šo vietu.
- Veidojot infrastruktūru un vides pieejamību, vairāk domāt par vietējiem nevis atpūtniekiem.
- Mazāk urbanizēt, jo Lilastes ciems un tā apkārtnes bagātība ir daba, lai to saglabātu tīru arī nākamajām paaudzēm vajadzētu mazāk tajā iejaukties ar asfaltu un betonu.
- Kopīgas talkas dienas apkārtnes sakopšanai.

Iedzīvotāju norādītie veicamie uzlabojumi

● 1.1. Ātrumu slāpējošo iekārtu uzstādīšana	● 3.6. Vecās kīeģeļu būdas pārbūve / nojaukšana	— 1.9. Lilastes ielas seguma nomaiņa
● 1.8. Droša autoceļa A1 šķērsojuma izbūve	● 3.7. Velo novietņu izvietošana autobusu pieturās	— 1.10. Veloceliņa Lilaste - Gauja izbūve
● 2.1. Dzelzceļa pārejas izbūve uz autobusu pieturu	— 1.2. Apgaismojuma uzlabojums	— 3.5. Koka laipas uz jūru atjaunošana
● 2.2. Auto stāvvietas izbūve pie Lilastes stacijas	— 1.3. Apgaismojuma uzlabojums	□ Lilastes ciems
● 3.1. Sporta laukumu un āra treniņieru izveide	— 1.4. Apgaismota gājēju ceļa izbūve	□ Ādažu pilsēta
● 3.2. Soliņu izvietošana gar jūru līdz upei	— 1.5. Apgaismojuma izbūve	□ Ādažu novads
● 3.3. Dzeramā ūdens punkta ierīkošana	— 1.6. Gājēju un velo celiņa izbūve	
● 3.4. Koka laipas izbūve no labierīcībām uz jūras pusi	— 1.7. Gājēju un velo celiņa izbūve	